

ADVIES Nr. 2.334

Zitting van woensdag 7 december 2022

Diverse maatregelen begrotingsconclaf 18 oktober 2018 – Studentenarbeid, flexi-jobs en opvolging advies nr. 2.282 van 29 maart 2022 betreffende de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen

x x x

3.394

ADVIES Nr. 2.334

Onderwerp: Diverse maatregelen begrotingsconclaf 18 oktober 2018 – Studentenarbeid, flexi-jobs en opvolging advies nr. 2.282 van 29 maart 2022 betreffende de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen

Dit advies betreft een aantal topics ter uitvoering van de beslissingen in het kader van de begrotingsnotificaties zoals goedgekeurd op de ministerraad van 18 oktober 2022.

A. Voorontwerp van programmawet – Titel Sociale zaken

Bij brief van 27 oktober 2022 heeft de heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken, het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over de titel Sociale zaken van een voorontwerp van programmawet.

Deze titel omvat globaal de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 – Competitiviteit, dat voorziet in een tijdelijke vermindering van de werkgeversbijdragen aan de RSZ en de gespreide betaling van een deel van deze bijdragen;

- Hoofdstuk 2 – Opeenvolgende dagcontracten in de interimsector, dat uitvoering wil geven aan het advies nr. 2.310 van de Nationale Arbeidsraad van 19 juli 2022;
- Hoofdstuk 3 – Uitbreiding toepassingsgebied van de flexi-jobs;
- Hoofdstuk 4 – Maatregel aangaande de personeelsschaarste in de zorgsectoren;
- Hoofdstuk 5 – Uitkerings- en moederschapsverzekering, dat een eerste afdeling bevat die de invoering beoogt van een "aanwervingspremie" ten laste van de uitkeringsverzekering voor de werkgevers die een gerechtigde aanwerven overeenkomstig artikel 100, § 2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, een tweede afdeling betreffende de vaststelling van de moederschapsuitkering van de gecontroleerde werkloze gerechtigde en een derde afdeling over de aanwerving van bijkomende "Terug Naar Werk-coördinatoren";
- Hoofdstuk 6 – Financieringssysteem voor het inkopen van dienstverlening door personen waarvan de arbeidsovereenkomst werd verbroken wegens overmacht om medische redenen, dat voorziet in de oprichting van een "Terug Naar Werk-fonds" in de schoot van de Dienst voor uitkeringen van het RIZIV;
- Hoofdstuk 7 – Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag, dat voor een periode van twee jaar voorziet in een verhoging van de bijdragevoeten;
- Hoofdstuk 8 – Bijzondere activeringsbijdrage, dat een verhoging betreft van deze bijdragen voor de twee jongste leeftijdscategorieën, evenals de invoering van een bijzondere bijdrage voor bepaalde ondernemingen;
- Hoofdstuk 9 – Alternatieve financiering – Afwijkingen op de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid – werknemers;
- Hoofdstuk 10 – Alternatieve financiering – Afwijkingen van de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid van de zelfstandigen.

De minister vroeg dat deze adviesaanvraag met spoed zou worden behandeld en dat het advies van de Raad hem uiterlijk op 11 november 2022 zou worden toegezonden.

- B. Jaarlijks quotum arbeidsuren voor studenten: ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van artikel 17 bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Bij brief van 28 oktober 2022 van de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken, werd de Raad tegen 15 november 2022 om advies gevraagd inzake voornoemd ontwerp van koninklijk besluit.

Het betreft een herziening van het jaarlijks quotum van 475 arbeidsuren voor studenten naar 600 uur voor de jaren 2023 en 2024.

- C. Daarnaast wordt, indirect verbonden met de begrotingsnotificaties, ook de problematiek van de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen en de uitvoering van het advies nr. 2.282 van 29 maart 2022 besproken.

Op basis van de beraadslaging tijdens het Dagelijks Bestuur van de Nationale Arbeidsraad en tijdens een daarop volgende vergadering met de woordvoerders van de vertegenwoordigde organisaties in de Raad, heeft de Raad op 7 december 2022 volgend advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. Algemeen

Dit advies betreft een aantal topics ter uitvoering van de beslissingen in het kader van de begrotingsnotificaties zoals goedgekeurd op de ministerraad van 18 oktober 2022.

1. Voorontwerp van programmawet – Titel Sociale zaken

Bij brief van 27 oktober 2022 heeft de heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken, het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over de titel Sociale zaken van een voorontwerp van programmawet.

Deze titel omvat globaal de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 – Competitiviteit, dat voorziet in een tijdelijke vermindering van de werkgeversbijdragen aan de RSZ en de gespreide betaling van een deel van deze bijdragen;
- Hoofdstuk 2 – Opeenvolgende dagcontracten in de interimsector, dat uitvoering wil geven aan het advies nr. 2.310 van de Nationale Arbeidsraad van 19 juli 2022;
- Hoofdstuk 3 – Uitbreiding toepassingsgebied van de flexi-jobs;
- Hoofdstuk 4 – Maatregel aangaande de personeelsschaarste in de zorgsectoren;
- Hoofdstuk 5 – Uitkerings- en moederschapsverzekering, dat een eerste afdeling bevat die de invoering beoogt van een "aanwervingspremie" ten laste van de uitkeringsverzekering voor de werkgevers die een gerechtigde aanwerven overeenkomstig artikel 100, § 2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, een tweede afdeling betreffende de vaststelling van de moederschap-suitkering van de gecontroleerde werkloze gerechtigde en een derde afdeling over de aanwerving van bijkomende "Terug Naar Werk-coördinatoren";
- Hoofdstuk 6 – Financieringssysteem voor het inkopen van dienstverlening door personen waarvan de arbeidsovereenkomst werd verbroken wegens overmacht om medische redenen, dat voorziet in de oprichting van een "Terug Naar Werk-fonds" in de schoot van de Dienst voor uitkeringen van het RIZIV;
- Hoofdstuk 7 – Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag, dat voor een periode van twee jaar voorziet in een verhoging van de bijdragevoeten;

- Hoofdstuk 8 – Bijzondere activeringsbijdrage, dat een verhoging betreft van deze bijdragen voor de twee jongste leeftijdscategorieën, evenals de invoering van een bijzondere bijdrage voor bepaalde ondernemingen;

- Hoofdstuk 9 – Alternatieve financiering – Afwijkingen op de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid – werknemers;

- Hoofdstuk 10 – Alternatieve financiering – Afwijkingen van de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid van de zelfstandigen.

De minister vroeg dat deze adviesaanvraag met spoed zou worden behandeld en dat het advies van de Raad hem uiterlijk op 11 november 2022 zou worden toegezonden.

2. Jaarlijks quotum arbeidsuren voor studenten: ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van artikel 17 bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Bij brief van 28 oktober 2022 van de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken, werd de Raad tegen 15 november 2022 om advies gevraagd inzake voornoemd ontwerp van koninklijk besluit.

Het betreft een herziening van het jaarlijks quotum van 475 arbeidsuren voor studenten naar 600 uur voor de jaren 2023 en 2024.

3. Daarnaast wordt, indirect verbonden met de begrotingsnotificaties, ook de problematiek van de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen en de uitvoering van het advies nr. 2.282 van 29 maart 2022 besproken.

B. Retroakten

1. Adviesaanvraag betreffende de titel Werk van het voorontwerp van programmawet

De Raad verwijst ter zake ook naar een andere adviesaanvraag waarin de heer P.-Y. DERMAGNE, minister van Werk, per brief van 28 oktober 2022 tegen ten laatste 11 november 2022 het advies van de Nationale Arbeidsraad heeft gevraagd over de titel met betrekking tot “Werk” van een voorontwerp van programmawet.

Deze titel beoogt een aantal maatregelen te nemen en wijzigingen aan te brengen in diverse wetten die onder de bevoegdheid van het departement Werk vallen om het begrotingsakkoord van 18 oktober 2022 van de regering uit te voeren.

Meer in het bijzonder heeft deze titel betrekking op:

- de uitbreiding van de aanwezigheidsregistratie voor onderhouds- en/of reinigingsactiviteiten;
- een aantal wijzigingen aan de wet van 27 juni 1969 (de aangifte van werken in de schoonmaaksector, de uitbreiding van het Gelegenheidswerk in de begrafenissector, de verlenging van de verjaringstermijn bij fraude);
- de bestendinging van de maatregelen inzake onrechtmatig betaalde uitkeringen in geval van tijdelijke werkloosheid opgenomen in hoofdstuk 2 van de wet van 30 juli 2022 houdende diverse bepalingen inzake tijdelijke werkloosheid;
- de afschaffing van de terugbetaling door de RVA aan de werkgever van de inschakelingsvergoeding (te betalen aan werknemers ingeschreven in een tewerkstellingscel na collectief ontslag); en
- de invoering van een verplichting tot aanduiding van een vertrouwenspersoon, behalve voor bedrijven met minder dan 50 werknemers, tenzij de vakbondsafvaardiging of de werknemers hierom verzoeken. Ook de regels inzake het behoren tot het personeel van de vertrouwenspersoon en inzake de uitoefening van de taken door de preventieadviseur van de interne dienst worden aangepast.

2. Adviesaanvraag betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van diverse koninklijkbesluiten inzake tijdskrediet, thematische verloven en loopbaanonderbreking

Per brief van dezelfde datum heeft de heer P.-Y. Dermagne, minister van Werk de Raad eveneens verzocht zich binnen een termijn van 30 dagen uit te spreken over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van diverse koninklijke besluiten inzake tijdskrediet, thematische verloven en loopbaanonderbreking.

3. Communicatie naar betrokken ministers inzake adviesaanvragen over het voorontwerp van programmawet en het ontwerp van koninklijk besluit inzake tijdskrediet

Op 8 november 2022 heeft de Raad per e-mail aan de betrokken ministers laten weten dat de werkzaamheden inzake de opeenvolgende dagcontracten voor uitzendarbeid, de bepalingen inzake tijdskrediet en de afschaffing van de terugbetaling door de RVA aan de werkgever van de inschakelingsvergoeding in het kader van collectief ontslag onmiddellijk aangevat werden met het oog op het kunnen uitbrengen van een advies hierover op de plenaire raadszitting van 29 november 2022.

4. Beslissing van het Dagelijks Bestuur van 16 november 2022

Het Dagelijks Bestuur van de Raad heeft op 16 november 2022 uitgebreid gedebatteerd op over deze dringende adviesaanvragen.

De thema's behoren tot het bevoegdheidsdomein van de Nationale Arbeidsraad en zijn desgevallend een uitvoering van reeds recent uitgebrachte adviezen.

Het Dagelijks Bestuur heeft echter beslist om zich te concentreren op bepaalde hoofdstukken van de titel "Werk" en de titel "Sociale zaken" van het voorontwerp van programmawet en om geen advies uit te brengen over het geheel van de hoofdstukken van de betrokken titels van het voorontwerp van programmawet.

Het Dagelijks Bestuur heeft deze beslissing genomen om een aantal redenen en heeft deze per brief van 25 en 28 november 2022 gecommuniceerd aan de betrokken ministers.

Zo is er de onrealistische termijn waarbinnen om advies gevraagd wordt die het onmogelijk maakt om een consensus te bereiken over verschillende moeilijke thema's of die interfereren met bepaalde dossiers waarover reeds werkzaamheden aan de gang waren binnen de Raad.

Het Bureau betreurt eveneens dat de sociale partners niet vlugger betrokken werden hetgeen het mogelijk had gemaakt om op tijd hun instanties en desgevallend hun sectoren te consulteren teneinde een nuttige bijdrage aan te kunnen leveren en een meerwaarde te kunnen betekenen in de discussie op politiek niveau en van het Parlement.

De beslissing om zich op enkele thema's te concentreren is eveneens ingegeven door de wens om zoveel mogelijk unanieme uitspraken van de sociale partners te bewerkstelligen en door het feit dat de marge om op reeds genomen politieke beslissingen met desgevallend budgettaire impact terug te komen, zeer klein is.

5. Beslissingen plenaire raadszitting van 29 november 2022

Ondertussen heeft de Raad op de plenaire raadszitting van 29 november 2022 zijn reeds aangevatte werkzaamheden inzake de opeenvolgende dagcontracten voor uitzendarbeid, de bepalingen inzake tijdskrediet en de afschaffing van de terugbetaling door de RVA aan de werkgever van de inschakelingsvergoeding in het kader van collectief ontslag kunnen afronden. Er werden dienaangaande 2 unanieme adviezen uitgebracht en een collectieve arbeidsovereenkomst afgesloten.

Het betreft enerzijds het advies nr. 2.329 betreffende het voorontwerp van programmawet –titel Sociale zaken – Follow-up van advies nr. 2.310 – Opeenvolgende dagcontracten voor uitzendarbeid en de cao nr. 108/3 van 29 november 2022 tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 108 van 16 juli 2013 betreffende de tijdelijke en de uitzendarbeid en anderzijds het advies nr. 2.331 betreffende het begrotingsakkoord van de regering van 18 oktober 2022 – Besparingsmaatregelen RVA buiten werkloosheid – Ontwerp van koninklijk besluit tijdskrediet en voorontwerp van programmawet, titel Werk.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Voorontwerp van programmawet – Titel Sociale zaken – Hoofdstuk 3 – Uitbreiding toepassingsgebied van de flexi-jobs

Dit hoofdstuk betreft de uitbreiding van het toepassingsgebied van de flexi-jobs tot werkgevers en werknemers die behoren tot het paritair comité voor de sport, het paritair comité voor de exploitatie van de bioscoopzalen, het paritair comité voor het gemakbedrijf, het paritair comité voor gezondheidsinstellingen en -diensten en de vergelijkbare sector openbare zorg, aangeduid met NACE-codes.

De Raad neemt akte van deze uitbreidingen, maar betreurt het dat de interprofessionele sociale partners, vertegenwoordigd in de Raad, niet op voorhand geconsulteerd werden zodat zij in de mogelijkheid waren geweest tijdig hun instanties en desgevallend hun sectoren te consulteren teneinde een nuttige bijdrage aan te kunnen leveren en een meerwaarde te kunnen betekenen in deze discussie op politiek niveau en op het niveau van het Parlement.

B. Jaarlijks quotum arbeidsuren voor studenten: ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van artikel 17 bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Het voorstel is om het jaarlijks quotum van 475 uur studentenarbeid in 2023 en 2024 te verhogen tot 600 uur, waarna in de loop van 2024 een evaluatie zal plaatsvinden.

De Raad verwijst naar de begrotingsnotificaties zoals besloten tijdens de ministerraad van 18 oktober 2022, waar aangegeven wordt dat bij de uitwerking van deze maatregel aandacht zal worden besteed aan de impact van deze uitbreiding op de netto-bestaansmiddelen en de kinderbijslag.

De Raad verwijst hierbij ook naar zijn standpunt ter zake uit zijn eerder advies nr. 2.204 van 10 maart 2021 houdende COVID-19 – Diverse arbeidsrechtelijke maatregelen – Voorontwerp van wet.

In dat advies was de Raad van mening dat in het kader van verlenging van de arbeidsrechtelijke maatregelen wat betreft de neutralisering van de uren studentenarbeid in de zorgsector en het onderwijs, met het oog op de coherentie tussen het arbeidsrechtelijk luik en het sociaal en fiscaal aspect van die maatregel, de begeleidende maatregelen betreffende de fiscaliteit en de behandeling van de sociale bijdragen parallel moeten worden verlengd.

Ook in het kader van deze adviesaanvraag inzake het verhogen van het jaarlijks quotum van de uren studentenarbeid herhaalt de Raad dit standpunt.

C. Problematiek van de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen – Uitvoering advies nr. 2.282 van 29 maart 2022

De Raad herinnert eraan dat in het advies nr. 2.237 van 15 juli 2021 ter uitvoering van het afsprakenkader van 25 juni 2021 is opgenomen dat de Raad met de hulp van de Federale Pensioendienst een oplossing zal voorstellen met betrekking tot de problematiek van de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen. In het advies nr. 2.282 van 29 maart 2022 vraagt de Raad om met betrekking tot deze problematiek de omzettingsscoëfficiënten te actualiseren.

De Raad stelt vast dat dit luik van het afsprakenkader van 25 juni 2021 nog niet werd uitgevoerd. Hij vraagt dat in het kader van de begroting 2023-2024 middelen worden voorzien om dit advies uit te voeren. Wat de uitvoering van dit advies betreft, dient er rekening mee te worden gehouden dat het gemakkelijk uit te voeren moet zijn voor de Federale Pensioendienst. Voor de Raad is een vereenvoudigde implementatie (correctiefactor op bestaande omzettingsscoëfficiënten) mogelijk, op voorwaarde dat de impact van deze vereenvoudigde implementatie op het uiteindelijke nettopensioen beperkt blijft.
